

AD 3um Dico : *B. M. post partum virgo permansit.*

Prob. 1° Est de fide contra Helvidium qui dixit Matrem Christi post partum a Joseph fuisse carnaliter cognitam et alios genuisse filios.

Prob. 2° ex illo Ezech. 44 : *Porta hæc clausa erit et non aperietur, et vir non transibit per eam, quia Dominus Deus Israël ingressus est per eam.* Quæ verba a sancto Augustino de gloriosa Virgine exponuntur hoc modo : « Quid est porta Domini clausa, nisi quod « Maria semper erit intacta? et quid est clausa in æternum, nisi quod Maria virgo est ante partum, et « virgo in partu, et virgo post partum? »

Prob. 2° Hæc est Ecclesiæ catholicæ traditio et fides adeo indubitata et universalis, ut in omnibus suis officiis Mariam semper virginem, virginem ante partum, in partu, et post partum, unanimi consensu celebret; et hoc ipso quo quis profert nomen Mariæ, statim virgo intelligitur, adeo ut, juxta S. Epiphanium, altera non videatur S. Mariæ vox et virgo. Insuper statim ac Helvidius suas blasphemias proferre ausus fuerit, ab omnibus tanquam hæreticus habitus est.

Prob. 4° ratione theologica. — B. M. Josepho desponsata virginitatem voverat, ut patet ex verbis : *Quomodo fiet istud?* et ut jam probabimus. Quis hoc sciens credere poterit S. Virginem, a proposito resilientem, postea virum cognovisse?

Prob. 5° ex variis congruentiis. — (Conf. S. Thomam, *ibidem*, art. III; Suarem, *ibidem*, sect. III). Hæ sunt rationes. 1° Error Helvidii derogat perfectioni Christi : quemadmodum enim secundum divinam naturam unigenitus est Patris tanquam perfectus per

omnia Filius ejus, ita decuit ut esset unigenitus Matris tanquam perfectissimum germen ejus. 2° Hic error injuriam facit Spiritui sancto cujus sacrarium fuit uterus virginalis, in quo carnem Christi formavit : unde non decebat quod de cætero violaretur per commixtionem virilem. 3° Derogat dignitati et sanctitati Matris Dei, quæ ingratissima videretur si tanto Filio contenta non esset, et si virginitatem quæ in ea miraculose conservata fuerat, sponte perdere vellet. 4° Etiam ipsi Joseph esset ad maximam præsumptionem imputandum, si tale opus attentasset. (S. Thomas, quæst. 28, art. 1, 2). 5° Decuit consilium virginitatis non tantum a Christo, sed etiam ab ejus Matre perfectissime custodiri, ut omnibus virginibus legis novæ ipsa esset perfectum virginitatis exemplar. (Conf. Billuart, *de Myst. Christ.*, dissert. I, art. III, circa virginitatem.)

SOLVUNTUR OBJECTIONES

Objicies 1° Apud Matth. I, dicitur de Maria et Joseph : *Antequam convenirent, inventa est habens de Spiritu sancto;* ergo convenerant postea : non dicitur enim de aliquo non pransuro, antequam pranderet. *Ibidem* dicitur : *Joseph accepit uxorem suam, et non cognoscebat eam donec peperit filium suum primogenitum,* ergo, si verba sensu obvio accipiuntur, deinde cognovit eam, nam Christus vocatur ipsius filius primogenitus.

Respondeo. Ad 1um dico : Particula *antequam* non semper adhibetur ad significandum quod res postea facta fuerit, sed tantummodo quod res soleat fieri, vel

saltem existimabatur eventura; ut si diceretur: Antequam nautæ in portu pranderent navigaverunt, non significaretur nautas pransisse in portu postquam navigaverint, sed eos solitos et cogitantes prandere abuisse impransos. — Ad 2^m: Sæpius particula *donec* adhibetur non ad significandum quod res post factum enuntiatum advenerit, sed tantum quod antea non advenerit; ut clare constat ex illo verbo Scripturæ: *Misit corvum, qui non revertebatur donec siccarentur aquæ*. De facto tamen corvus nunquam reversus est. Ex verbo primogenito nihil amplius concludi potest, quia in Scripturis sæpe ille dicitur Primogenitus qui primus nascitur, sive alii post illum gignantur, sive non, ut constat ex multis exemplis.

Objicies 2° Scriptura exprimit Christum revera habuisse fratres, namque dicitur apud Joannem quod Christus descenderit in Capharnaum cum matre et fratribus suis.

Resp. Secundum morem S. Scripturæ fratres Domini dicuntur qui erant ejus consanguinei, ut patet de Abraham et Loth (*Gen. XIII*), de Laban et Jacob (*Gen. XXIX*).

II. DE VIRGINITATE DEIPARÆ QUOAD VIRTUTEM ANIMI

QUÆRITUR *utrum Deipara emisit votum virginittatis, et quo tempore?*

Ad 1^m DICO: *Deipara emisit votum virginittatis*. (Est contra Calvinistas, qui inde vident probari vota monastica.)

Prob. 1° ex responso ipsius Deiparæ angelo nun-

tiant, quod Christum conciperet et pareret: *Quomodo, inquit, fiet istud? quoniam virum non cognosco*. Unde sic: Vel illa verba significant B. Mariam vovisse virginittatem, vel nullum præbent sensum. Ergo...

Prob. antec. His verbis objicit B. Maria difficultatem quæ prohibere posset ne propositioni angeli obtemperaret; sed illa difficultas oriri non potest ex simplici proposito servandæ castittatis: propositum enim propria voluntate mutari potest; nec ex eo quod nunquam virum cognoverat: non repugnat enim quod quæ nondum cognovit virum, deinde cognoscat. Ergo illa difficultas necessario oritur ex voto virginittatis emisso.

Prob. 2° ex SS. Patribus qui hanc doctrinam unanimiter tenent. Inde S. Augustinus circa hæc verba: *Quomodo...: « Hoc profecto non diceret, nisi Deo virginem se ante vovisset. »*

Prob. 3° *Ratio suffragatur.* Perfectionis opera magis sunt laudabilia, si ex voto fiant. Atqui virginittas excellere debuit in Matre Dei, propterea quod aliis virginibus proponenda erat in exemplum, et propter alias rationes quas supra exposuimus. Ergo...

Ad 2^m controvertitur inter auctores, utrum votum istud fuerit emissum absolute ante matrimonium Virginis cum B. Joseph, vel tantum matrimonio jam inito. Constat enim illud votum fuisse absolutum ante salutationem ab angelo, ut patet ex dictis.

Prima sententia, quæ est expressa opinio divi Thomæ, docet Deiparam primum vovisse virginittatem conditionate, nempe si Deo placeret aut aliud non ordinaret; postea, cognita Dei voluntate et accepto sponso secundum mores illius temporis, una cum

ipso absolutum votum emisisse. Et sic adstruitur hæc sententia :

Etsi tempore B. V. non adfuerit præceptum strictum saltem singulis vacandi generationi, attamen contrarium erat moribus Israelitarum præsertim mulierum colere virginitatem; inde Virgo prudens et religiosa timere poterat ne votum virginitatis Deo displiceret : ergo non debuit illud emittere absolute, sed conditionate. (S. Thomas, quæst. 28, art. 4; Billuart, *de Myst. Christi*, dissert. 1, art. iv; Contenson, *Mariologia*, cap. 11, § 3; et alii.)

Secunda sententia, quæ est communis et nobis videtur certa, docet votum fuisse absolutum etiam ante matrimonium contractum.

1° *Probatur ex SS. Patribus* qui docent B. V. emisisse votum virginitatis ante matrimonium, nec distinguunt inter votum absolutum et conditionatum : ergo fuit absolutum.

2° *Probatur ac ratione* : Illud B. Mariæ tribuendum est quod est perfectius, et aliunde non repugnat. Atqui perfectius est votum absolutum quam conditionatum, ut satis per se patet, nec illud ullo modo repugnare videtur. Undenam enim repugnaret? Nulla ratio solida opponi potest. Non lex vacandi generationi, lex illa non existebat; non matrimonium B. Mariæ cum B. Joseph, verum enim matrimonium stare potest cum voto virginitatis, ut dicitur infra; non demum ratio a D. Thoma allata : supponit enim D. Thomas B. Mariam saltem matrimonio inito certo cognovisse virginitatem Deo placere; sed nihil obstat quin supponamus illud B. Mariæ fuisse revelatum etiam ante matrimonium.

3° *Confirmatur etiam ex alia ratione* : Si supponeretur B. V. nupsisse antequam absolutum emiserit votum eo quod sub lege veteri non ita Deo grata esset virginitas, tum dicendum esset ipsam nupsisse cum animo cognoscendi virum, quod horret animus cogitare. Ergo... — Ita communiter Vasquez, Suarez, de Rhodes.

Si quæras præcise quo tempore illud votum fuerit emissum ante matrimonium, facile respondetur fuisse emissum statim ac B. Maria habuit propositum servandi virginitatem, id est a principio usus rationis. Tribuenda est enim gloriosæ Virgini perfectissima castitas quæ ipsi tribui potest. (Ita Suarez, de Rhodes, *ibidem*.)

SOLVUNTUR DIFFICULTATES

Objicies contra 1^{am} conclusionem. — B. Maria non ignorabat Messiam esse nasciturum ex virgine, juxta illud Isaïæ : *Ecce virgo concipiet*; unde statim intellexit se esse virginem concepturam. Exinde oritur difficultas : Si Virgo intellexit illud mysterium, ut supponitur, non est cur de virginitate fuerit sollicita, hinc concludi potest ipsam non protulisse hæc verba : *Quomodo fiet istud?* ut votum suum opponeret, sed tantum ut modum conceptionis inquireret; ergo hæc verba non probant ipsam vovisse virginitatem. Ergo...

Resp. Hæc difficultas non destruit argumentum supra factum, quia hæc verba Mariæ : *Virum non cognosco*, aperte supponunt propositum nunquam cognoscendi virum, nec ullo alio modo explicari possunt; aliunde difficultas diversimode solvi potest.

1° Supponi potest cum Billuart (*ibidem*, art. iv) non statim B. V. occurrisset illud verbum Isaiaë ut ad se pertinens, eo magis quod esset humillima; unde dicitur turbata in sermone angeli. 2° Dici potest ipsam inquisisse ab angelo, modum hujus conceptionis quem plane ignorabat; nec defuerunt ipsi rationes ad hoc inquirendum. 3° Licet Virgo privatim mysterium intellexerit, potuit tamen se gerere quasi id nesciret, tum ut suum propositum immobile ostenderet, tum ut angelus modum suæ conceptionis divina auctoritate testaretur. (Suarez, disput. vi, sect. ii.)

QUÆRITUR *utrum B. Maria prima fuerit in vovenda et servanda castitate?*

Resp. Quæstio intelligi potest vel de ordine temporis, vel de perfectione castitatis. (Suarez, *ibidem*, sect. iii). Hinc.

Dico I° : *Certum est Deiparam, quoad virginitatis perfectionem, inter omnes puras creaturas primatum habuisse.*

Prob. 1° Hæc conclusio evidenter eruitur ex doctrina Patrum. 2° Ratione facile demonstratur. Quicumque enim ex parte spectetur virginitas Deiparæ, fuit excellentissima, sive ex parte principii ex quo procedebat : voluntas enim illam servandi procedebat ex perfectissimo Dei amore ac puritatis; sive ex parte modi quo servata est, cum B. V. omni prorsus motu castitati contrario aut repugnanti caruerit, imo alios ad castitatem provocaverit; sive demum ex parte finis ad quem tendebat : fuit enim illa virginitas propter altissimum finem a Deo ordinata, nempe ad generationem Filii et ad consecrandum Verbo thalamum, ex quo caro factum nasceretur.

Dico II° : Probabilius videtur Ipsam fuisse primam inter mulieres quæ voverit castitatem. (Ita communiter.)

Prob. 1° Afferuntur ad id probandum aliqua Scripturæ : Ps. XLIV, *Adducentur regi virgines post eam*; id est, post reginam quæ prima summo Regi dicavit virginitatem. Huc pertinet *Aaronis virga*, utpote figura B. V.; virga quippe illa turgentibus gemmis floruit in amygdalas, quæ arbor ante omnes floret. Unde quidam auctor pulchre dixit : « Quoniam ipsa « Virgo votum virginitatis ante omnes alios emisit, « recte per amygdalam figuratur inter alias arbores « prius flores emittentem. » Denique Canticorum : *Hortus conclusus, fons signatus*, ubi teste S. Hieronymo puritas simul et fecunditas virginis designantur; et statim additur : *Emissiones tuæ paradisi*; nam a Dei matre plurimæ virgines ortæ sunt quas illa parturisse visa est. (Ita S. Hieronymus ¹).

Prob. 2° præsertim ex auctoritate Patrum. — Et 1° S. Ambrosius dicit : « Egregia Maria, quæ « signum sacræ virginitatis extulit et intemeratæ « virginitatis, pium Christo vexillum levavit. » Et S. Hieronymus : « Mihi, inquit, virginitas in Maria « dedicatur et Christo. » Et Ven. Beda : « Votum virgi- « nitatis prima vovisti; prima feminarum tantæ se « virtuti mancipare curavit. » S. Joannes Damas- « enus : « Tu, inquit, virginitatis feracissima planta; « per te enim virginitatis pulchritudo latissime se

¹ Hæc sunt verba Hieronymi : « Quod clausum est atque signatum similitudinem habet Matris Domini, matris et virginis, et tamen perpetua est Mater virginum; sequitur enim : *Emissiones tuæ paradisi.* »

« diffundit. » Adde has locutiones Patrum qui vocant Mariam *virginum vexilliferam, magistram virginum, virginitatis primipilam, typum, etc.*, etc. Ergo... Sunt alii sancti Patres qui expressius loquuntur, S. Bernardus : « Propositum virginitatis et ipsius quoque « propositi novitas virginitatem carnis illustrat, quod « videlicet, in libertate spiritus legis Mosaicæ decreta « transcendens, illibatam Deo corporis et spiritus « sanctimoniam vovit. » Et S. Anselmus dicit Christo : « Descendisti e regali solio sublimis gloriæ tuæ in « humilem et abjectam oculis suis puellam, primo « virginitatis continentia voto sigillatam. » (Billuart, *ibidem*, art. iv.)

4° *Ratione confirmatur.*— 1° Votum virginitatis ad statum perfectionis pertinet, ergo decuit ut haberet initium in lege gratiæ, et hoc in B. Maria. Ergo... 2° Si quid obstaret nostræ propositioni, illud præsertim quod plures viri et feminæ ante Mariam castitatem servaverint; sed non inde evertitur nostra argumentatio, tum quia non omnino constat plures servasse virginitatem; tum quia, etiamsi illud constaret, non probatur votum fuisse emissum, imo ratione morum et temporum verisimilius est ipsos non vovisse. (Suarez, *ibidem*, sect. iii.)

QUÆRITUR *utrum B. Maria pluris fecerit esse virginem quam esse matrem Dei; et utrum, data optione, potius elegisset virginitatem servare illibatam quam maternitatem adipisci?* (De Rhodes, quæst. 2, sect. v.)

Ad Resp. prænotandum est hypothesim vix fingi posse, quia repugnare videtur, præsertim in statu naturæ lapsæ, Christum modo naturali conceptum fuisse; attamen, cum plures præsertim concionatores

hanc aliquando quæstionem attingant, hæc statui posse videntur :

Respondeo 1° : Nobis videtur certum quod B. Maria elegisset et debuisset eligere maternitatem præ virginitate, si ejus consensus necessarius fuisset ad salvandum genus humanum; ita filia regis contrahere matrimonium et amittere virginitatem deberet, si regni salus ageretur.

Respondeo 2° : Extra hunc casum, conclusio non ita certa est; et duplex datur sententia.

Prima sententia est eorum qui volunt B. M., optione data, potius electuram fuisse maternitatem divinam quam illibatam servare virginitatem. (Ita Christoph. Vega et alii.)

Probatum præsertim hæc ratione quod gloriosa Virgo debuit quod est majus et præstantius bonum minori bono præferre; sed maternitas divina est bonum longe præstantius et universalius quam virginitas : virginitas enim est tantum una ex virtutibus moralibus, maternitas autem affert secum omnia bona, pertinet ad ordinem unionis hypostaticæ, est suprema dignitas ad quam pura creatura evehi queat. Ergo...

Secunda sententia est eorum qui docent B. Virginem virginitatem præ maternitate electuram fuisse.

Hæ sunt rationes hujus sententiæ : 1° Ita concludere fas est ex his verbis Mariæ ad angelum : *Quomodo fiet istud?* His enim verbis censetur gloriosa Virgo potius elegisse remanere virginem quam esse Matrem Dei, amissa virginitate. Aliunde hæc verba ita interpretatur S. Hieronymus : « Immobile virginitatis propositum « quod, nec angelo Filium Deum promittente, aliqua « tenus titubavit. » Ita concionatores et plures theo-

logi¹ (Bossuet, Bourdaloue, Bouvier, *de Incarnat.*; Billuart, *de Annuntiat.*, Dico 3°; Aug. Nicolas, vol. II, pag. 167-180).

2° Caritas, ait Contenson, in gratiam Dei summe dilecti sæpe bona in se præstantiora postponit : v. g. melius est amari a Deo, quam Deum amare; visio Dei perfectior est quam amor, et tamen sancti, ex inclinatione caritatis, magis eligunt amare quam amari, magis diligere quam videre, quia nimirum caritas, in gratiam dilecti, potius eligit dare quam accipere. — Per maternitatem autem Maria ingens donum a Deo accipiebat, sed per virginitatem aliquid Deo dabat, corpus nempe et animum suum offerebat in hostiam viventem. Ergo... (Contenson, *Mariologia*; de Rhodes, *ibidem*.)

3° Ita sentire videntur prædicatores, qui quotidie docent B. V. potius electuram fuisse virginitatem quam maternitatem.

Ad quæstionem magis enucleandam nobis videtur duplicem fingi posse hypothesim. Vel supponimus optionem dari B. V. inter virginitatem et maternitatem adæquate sumptam, id est cum omnibus donis quæ secum importat connaturaliter, ut supra explicatum est; vel inter virginitatem et maternitatem inadæquate sumptam.

Si prius, difficile nobis videtur contra P. de Rhodes Mariam non fuisse electuram divinam maternitatem præ virginitate : debuit enim hunc præferre statum in quo Deum ardentius diligeret, cum caritas sit men-

¹ Hæc verba tamen aliam patiuntur explicationem, ut infra, ubi de scientia Deiparæ.

sura perfectionis. Porro, quæ comparatio statui potest inter caritatem qua nunc flagrat gloriosa Virgo, utpote Dei mater, et caritatem qua arderet si tantummodo virginitatem illæsam servasset, non adepta dignitate Matris Dei? ipsam enim tot et tantis donis non cumulavit Deus, nisi ut esset sua Mater.

Si posterius, tunc veniunt rationes hinc et inde oppositæ, quas supra recensuimus pro utraque opinione; sed probabilius nobis videtur quod, in hac secunda hypothesi, B. Maria potius elegisset virginitatem; et ita sentiendo, minus a doctrina concionatorum recedere videmur¹.

§ 5 DE MATRIMONIO DEIPARÆ

QUÆRITUR *utrum B. Maria vere et convenienter cum B. Joseph matrimonium contraxerit?*

Ad 1um DICO. *B. Maria verum cum B. Joseph contraxit matrimonium. Est sententia communis.*

Prob. 1° Scriptura sacra. — Apud Matth. legitur : *Jacob genuit autem virum Mariæ; item : Cum esset desponsata mater ejus Maria Joseph; item Joseph vir ejus. — Noli timere accipere Mariam conjugem tuam.* Quæ verba de se aperta sunt, nec possunt, ad sensum alienum detorqueri.

¹ Equidem fatendum est concionatores, quando in suis sermonibus docent B. V. ita fuisse mente dispositam ut potius elegisset virginem remanere quam esse matrem Dei, amissa virginitate, non satis distinguere inter dignitatem Matris Dei adæquate vel inadæquate sumptam; ideo nostras conclusiones potius inquirendo quam resolvendo proponimus. Forsitan theologi et concionatores consentiunt P. de Rhodes.

2° *Patres* in id asserendum conspirant: Ambrosius, Augustinus, Hieronymus, Chrysostomus, et alii quos afferunt Vasquez, Suarez (disput. vii, sect. 1); Billuart, (*de Matrimonio*, digress. historica). — S. Augustinus et S. Ambrosius asserunt matrimonium fieri sola pacatione conjugali, sola voluntate, et afferunt in exemplum ac probationem matrimonium B. Mariæ. Quod si quandoque a nonnullis negari videtur esse verum matrimonium, intelligendi sunt in eo sensu quod negaverint matrimonium fuisse consummatum.

3° *Ratio suffragatur*. — Si quæ existeret ratio ad negandum verum matrimonium, præsertim quia, ex dictis, gloriosa Virgo emiserat votum absolutum castitatis, et votum hujusmodi censetur destruere matrimonium. Jam vero illud votum non impedit quin existat verum matrimonium: et ratio est, quia ad essentiam matrimonii requiritur tantum jus radicale ad usum; sed jus illud potest non exerceri, imo et ligari potest per votum. Ergo... Inde gloriosa Virgo, sciens ex divina revelatione quod usus nunquam sequeretur, potuit sine læsione voti etiamsi absoluti tradere potestatem sui corporis B. Joseph, et acceptare potestatem in corpus illius, et ita contrahere verum matrimonium.

Ad 2um Dico: *Matrimonium inter B. M. et B. Joseph fuit convenientissimum*.

Convenientiam hujus matrimonii optime probat divus Thomas, ex rationibus quæ depromuntur ex parte Christi, ex parte B. Mariæ et ex parte nostri.

1° Ex parte Christi. Id fuit congruum, ne Christus communiter haberetur illegitime natus, et sic rejiceretur a Judæis et a Gentibus; ut haberet aliquem a

quo nutriretur; ut consueto modo genealogia ejus per virum describeretur.

2° Ex parte Mariæ. Conveniens fuit illud matrimonium, ne ipsa Virgo, si extra matrimonium filium haberet, infamaretur ut fornicaria, aut etiam lapidaretur secundum legem; ut B. Virgo fugiens in Ægyptum haberet solatium, atque inde revertens, ipsa et filius haberent obsidia et subsidia paterna.

3° Ex parte nostri. Congruebat ut in persona Virginis, et virginitas et matrimonium simul honorarentur et consecrarentur, et sic B. Maria tum virginum tum conjugum constitueretur exemplar. Namque quatenus virgo, summam corporis et spiritus habuit puritatem, quatenus conjugata, obedientiam et subjectionem quam uxor marito debet, B. Joseph præbuit (e).

Dices: Ex Scriptura (*Luc*, 1 et 11) Maria dicitur tantum desponsata Joseph; ergo non erat conjugata.

Resp. Juxta morem Scripturæ ii dicuntur sponsi et sponsæ qui, quamvis per verba de præsentibus sint conjuncti, nondum tamen sunt carnaliter commixti: ex quo manifestum est B. Mariam fuisse simul et desponsatam et uxorem. Ergo...

QUÆRITUR. *Quandonam matrimonium istud fuerit contractum, et quonam utriusque ætatis anno?*

Ad 1um Dico: *Certum est illud matrimonium fuisse perfectum ante Annuntiationem*.

Prob. 1° ex his verbis: *Missus est Gabriel ad Virginem desponsatam viro*. Porro illa desponsatio intelligi debet de vero matrimonio, ut supra explicatum est. — 2° Ideo secundum Patres Christus voluit nasci ab uxorata, ut Matris honori consuleretur. Ergo oportet

tuit ut eo tempore quo B. V. concepit jam haberet sponsum. (Sic, contra quosdam Patres, Billuart, dissert. 1, art. iv.)

Ad 2um Dico. 1° B. Joseph, quando cum Maria matrimonium iniit, non erat senex octogenarius, sed vir ætate florens.

Prob. Ideo juxta SS. Patres Joseph datus est maritus B. Mariæ ut illi esset solatio et præsidio in fovenda et educanda prole, et præsertim ut ejus honor in tuto poneretur. Jam vero ad hos fines attingendos congruebat virum esse ætate florentem, non senem effectum. Ergo...

Dico 2°: Quoad ætatem B. Mariæ, non ita inter se concordant auctores. Billuart contendit ipsam magis in ætate provectam quam vulgo supponitur: quia, cum nuberet non libidine aut desiderio prolis impulsæ, sed ut Judæorum moribus se conformaret, nulla erat ratio accelerandi suum matrimonium. Attamen sententia communis et quæ videtur probabilior tanquam traditioni magis consentanea, supponit ipsam fuisse nuptam paulo post inchoatum decimum quartum annum.

NOTA. Hic esset locus inserere digressionem, tum theologicam, tum historicam, circa gloriosum Mariæ sponsum; brevitate causa hanc ad calcem remittimus (Suarez, *Compendium*, disput. xviii tota; edit. Migne, pag. 706.) ad calcem.

ARTICULUS SECUNDUS

DE PRIVILEGIIS INTERNIS B. MARIE

Inter privilegia ipsius interna annumeramus gratiam sanctificantem, scientiam et gratias gratis datas.

§ 1. DE GRATIA SANCTIFICANTE, VEL DE
SANCTIFICATIONE DEIPARÆ

Duplex sanctificatio in B. Maria distingui potest, nempe primaria et secundaria. Per primariam sanctificationem, intelligitur gratia sanctificans quæ a Deo ipsi collata est, modo mere gratuito, in primo instanti conceptionis; per secundariam, e contra, hæc gratia quam deinde decursu vitæ, præsertim ope actuum, acquisivit.

I. DE PRIMARIA B. V. SANCTIFICATIONE

QUÆRITUR 1° quandonam sanctificata fuerit? 2° quanta fuerit perfectio hujus primariæ sanctificationis?

QUÆSTIO PRIMA. — *Quandonam B. Maria sanctificata fuerit?*

Præsuppono B. Mariam fuisse sanctificatam in utero matris; unde tota quæstio ad hoc punctum reducitur, utrum scilicet sanctificata fuerit in primo instanti conceptionis suæ. Itaque ad hanc quæstionem elucidandam accurate distinguendum est inter immunitatem